

РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ У ВИВЧЕНИХ СИНТАКСИЧНИХ КОНСТРУКЦІЯХ

РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ В РЕЧЕННЯХ З ОДНОРІДНИМИ ЧЛЕНАМИ

Пригадайте

ОДНОРІДНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ — члени речення, які відповідають на одне й те ж питання, поставлене від одного й того ж слова в реченні.

Наприклад:

Яблука і груші падають на землю (Олександр Олесь). Осінь усміхається, зітхає (Є. Гуцало). Білий туман оповив річку, ліс і лан (А. Камінчук). Тече Дніпро безмежно, безкінечно (П. Перебийніс).

РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ В РЕЧЕННЯХ З ОДНОРІДНИМИ ЧЛЕНАМИ

КОМУ СТАВИМО, якщо однорідні члени		КОМУ НЕ СТАВИМО, якщо вони	
не поєднані сполучниками: <u>Осінній вітер</u> <u>одгуляв</u> , <u>затих</u> (Л. Костенко). <u>Люблю</u> <u>широкий</u> , <u>рідний</u> , <u>тихий степ</u> (Л. Глібов).	поєднані протиставними сполучниками <u>а</u> , <u>але</u> , <u>та</u> : <u>Згадався</u> <u>свіжий</u> , <u>але</u> <u>ніжний ранок</u> (М. Рильський).	поєднані повторюваними сполучниками <u>і... і</u> , <u>та... та</u> , <u>то... то</u> : <u>Дивуються і</u> <u>поле</u> , <u>і ріка</u> (Н. Кир'ян).	поєднані неповторюва- ними єднальними сполучниками <u>і (й)</u> , <u>та</u> , <u>або</u> , <u>чи</u> : <u>Сади шумливі і духмяні</u> <u>холодна осінь роздягла</u> (В. Сосюра). <u>Ніжно й лагідно хиляться</u> <u>до нас знайомі кущі</u> (С. Васильченко).
<u>Чисто</u> , <u>щедро</u> , <u>шепітливо</u> <u>горнеться трава</u> (Т. Майданович).	<u>Світить</u> , <u>та</u> <u>не гріє сонце</u> <u>золоте</u> (Я. Щоголів).	<u>Зірка то</u> <u>пригасала</u> , <u>то</u> <u>розгорялася знову</u> (Ю. Мушкетик).	<u>І раптом у вікні жар-</u> <u>птиця з'являється чи</u> <u>мариться мені</u> (І. Ткач).

ПРИ ОДНОРІДНИХ ЧЛЕНАХ РЕЧЕННЯ можуть бути УЗАГАЛЬНЮВАЛЬНІ СЛОВА або СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ (УС)

Дорожчі від золота слова: мир та спокій.

УС: _____ та _____.

Любов, вірність, дружба — ці почуття
найцінніші.

_____, _____, _____ — **УС**.

Узагальнювальне слово може бути відділене від однорідних членів речення одним або кількома словами: Чому в природі все гарне: небо, вода, очерети? (Олесь Гончар). Усе навкруг сміється: луки, гай, річка (М. Познанська).

Виконання вправ

1. Прочитайте речення, визначте, які саме в них однорідні члени (підмети, присудки, додатки, означення, обставини).

1. Осінь ходить, яблука золотить.
2. Берези і сосни шумлять у блакиті.
3. Ходить осінь золотиста, жовтокоса, багряниста.
4. Знов золоті листочки клена летять на землю і на мене.
5. З лісу, з поля, з сивого болота тихо підкрадається зима.
6. У небі хмара пролітала, з теплим дощиком вітала.

2. Розстав пропущені розділові знаки там, де потрібно (кома, двокрапка, тире). Познач в реченнях однорідні члени речення та узагальнювальні слова.

1. Я так люблю ці вересневі дні за спокій у природі у розмові за паморозь на сливах за любов за павутину бабиного літа.
2. Пагорбки кущики й дерева все оповите туманом.
3. Туман підняв свій білосніжний гребінь завис на міді молодих тополь.
4. Кличе манить нас сонечком рідна земля.
5. І все навколо витанцьовує і білі лілії і зелений очерет і кучеряві верби і човен.
6. Мамина пісня батькова хата дідусева казка й бабусина вишиванка все це наша родовідна пам'ять.
7. Теє слово всім давало то розвагу то пораду.

**Знайдіть речення і впиши номер, яке відповідає схемі
*О, О й О - УС.***

Прізвище, ім'я